

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 40/01

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu dňa 11. apríla 2001 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť JUDr. V. Z., bytom Okružná 26, Šaľa, ktorou namietal porušenie práv garantovaných čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 26 Listiny základných práv a slobôd v konaní Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. SFa - 242/2001, a takto

r o z h o d o l :

Návrh JUDr. V. Z. na začatie konania o ústavnej sťažnosti o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola dňa 16. marca 2001 doručená ústavná sťažnosť JUDr. V. Z., bytom Okružná 26, Šaľa (ďalej len „navrhovateľ“), v ktorej navrhovateľ uviedol, že dňa 15. januára 2001 požiadal Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) o povolenie na pestovanie konopy siatej na priemyselné účely. Listom zo dňa 13. februára 2001 mu bolo oznámené, že jeho žiadosť je evidovaná pod sp. zn. SFa - 242/2001.

Vyrozumenie ministerstva zdravotníctva mu bolo doručené 23. februára 2001. V odôvodnení je zdôvodnená povinnosť žiadateľa splniť podmienky ustanovené zákonom č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Z. z.

Požiadavky zo strany ministerstva zdravotníctva na splnenie podmienok uvedených v zákone, ako aj vo vyrozumení považuje navrhovateľ za zásah do hospodárskych práv.

Taktiež považuje za šikanovanie občana požadovanie dokladov a poplatkov za úkony štátnych orgánov, a to aj vtedy, keď po splnení formalít komisia nemusí povolenie priznať.

Za absurdný považuje názov požadovaného dokladu „Povolenie na zaobchádzanie s omamnými látkami“, pretože nemá žiadny záujem s takýmto druhom chemických substancií zaobchádzať.

Vo svojom liste ministerstvo zdravotníctva upozornil na skutočnosť, že nejde o psychoaktívnu konopu, ale o odrodu technickú, kde tieto látky prítomné nie sú.

Navrhovateľ uviedol, že formulácia vyššie uvedeného zákona (asi č. 139/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov), ako aj podmienky potrebné na vydanie povolenia sú neoprávneným zásahom do hospodárskych práv v prípade, ak ide o konopu s prahovým obsahom psychoaktívnych látok.

Štát má podľa názoru navrhovateľa nadradené postavenie voči subjektom obchodných vzťahov, keďže nemôžu vyvíjať podnikateľskú činnosť v celom spektre obchodných aktivít. Túto skutočnosť považuje navrhovateľ za porušenie čl. 26 Listiny základných práv a slobôd a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

O zámernom vylúčení možnosti pestovania konopy na priemyselné účely zo strany štátu svedčí podľa navrhovateľa fakt, že podmienky na pestovanie uvedené v zákone sú pri priemyselnej výrobe takmer nesplniteľné, dôkazom čoho je neexistencia subjektu, ktorý by bol na Slovensku držiteľom povolenia, s výnimkou dvoch výskumných ústavov, ktoré však získali povolenie len na expertízne účely.

Nemenej závažnou skutočnosťou je nemožnosť smerovať podnikanie v tejto sfére vo vzťahu k zahraničiu napriek tomu, že o potencionálnych zmluvných partnerov nie je núdza.

V závere návrhu uviedol, že navrhuje „zrušiť tú časť zákona, ktorá porušuje základné práva a slobody, alebo vyriešiť túto otázku prijatím podzákonnej normy, ktorá by umožňovala pestovanie konope s obsahom THC do 0,3 %“.

Ako prílohu navrhovateľ predložil stanovisko ministerstva zdravotníctva sp. zn. SFa - 242/2001-Mč.

V tomto bol vyzvaný na doplnenie dokladov na ďalšie konanie vrátane zaplatenia poplatku 1 000 Sk za vydanie dokladu.

Ďalej predložil odborné články o pestovaní technickej konopy v Českej republike, stať nazvanú „Ekologické, ekonomické a spoločenské výhody pestovania konopy siatej ako poľnohospodárskej plodiny budúcnosti“ (bez uvedenia autora a publikačných náležitostí) a obrázkovú fotodokumentáciu výrobkov.

Podanie neobsahovalo náležitosti uvedené v ustanoveniach § 20 a § 37 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktoré sú predpokladom preskúmania, či podanie možno považovať za podnet na začatie konania pred ústavným súdom alebo

či ide o konanie o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy), alebo o konanie o súlade právnych predpisov (vzhl'adom na petit návrhu).

Ústavný súd navrhovateľa listom z 26. marca 2001 vyzval na doplnenie podnetu. Výzvu prevzal dňa 2. apríla 2001 a listom doručeným ústavnému súdu 9. apríla 2001 podanie doplnil.

Vo výzve bol upozornený na povinné právne zastúpenie advokátom alebo komerčným právnikom v konaní pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde). Taktiež bol upozornený, že ústavný súd môže jeho návrh odmietnuť, ak nedoplní podanie v požadovanom smere (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V doplnení podania uviedol, že navrhovateľom je JUDr. V. Z., bytom Okružná 26, Šaľa, vo veci porušovania hospodárskych práv zo strany štátu, proti rozhodnutiu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 13. februára 2001 za účelom úpravy podmienok možnosti podnikania občanov v oblasti poľnohospodárstva a priemyselnej výroby.

Uviedol, že jeho podnikateľské zámery sú spojené s pestovaním technickej konopy bez psychoaktívnych látok, že požiadal ministerstvo zdravotníctva o súhlas na pestovanie konopy na priemyselné účely so zdôvodnením, že nejde o psychoaktívnu konopu, ako aj to, že podmienky, ktoré mu určili sú nesplniteľné. Svojím podaním sa domáha rozhodnutia podľa čl. 127 ústavy v nadväznosti na § 18 ods. 1 písm. f) zákona o ústavnom súde, pričom jeho aktívna legitimácia je posilnená aj dikciou § 18 ods. 2 uvedeného zákona. Z formálneho hľadiska ide o ústavnú sťažnosť, čo vyplýva aj z textu § 49 zákona o ústavnom súde.

Navrhovateľ udáva, že zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov v ustanovení § 15

ods. 2 až 5 upravuje podmienky pestovania konopy siatej na priemyselné účely, pričom nerešpektuje rozdiely medzi konopou psychoaktívnou a nepсихоaktívnou.

V štátoch Európskej únie sú povolené odrody, ktoré majú obsah THC od 0,3 %.

V doplnenom podaní navrhovateľ uviedol, že nález ústavného súdu bude smerovať voči rozhodnutiu ministerstva zdravotníctva, ktorým bolo znemožnené vykonávať podnikateľskú činnosť vo viacerých oblastiach poľnohospodárskej a priemyselnej výroby založenej na pestovaní a spracovaní nepсихоaktívnej technickej konopy, pri súčasnom zdôraznení nepresnosti doterajšej úpravy nerešpektujúcej materiálne pramene práva, ako aj namietnutí neprípustnosti rozhodovania vo veciach, ktoré nespádajú do predmetu úpravy zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, a teda ani do kompetencie ministerstva zdravotníctva.

V prílohe navrhovateľ predložil kópie diplomov o nadobudnutí právnického vysokoškolského vzdelania a o rigoróznej skúške.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o ústavných sťažnostiach je upravené v štvrtom oddiele druhej hlavy zákona o ústavnom súde.

Podľa ustanovenia § 50 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 cit. zákona musí obsahovať, ktoré základné práva a slobody občanov boli podľa tvrdenia sťažovateľa porušené a akým

konaním k tomuto porušeniu došlo. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania musí byť pripojené splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd už vo veci sp. zn. I. ÚS 16/96 uviedol, že podstatnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde je označenie orgánu štátnej správy, o právoplatnom rozhodnutí ktorého je ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti oprávnený konať.

Vo veci sp. zn. I. ÚS 50/98 ústavný súd uviedol, že ústavnú sťažnosť možno považovať za opodstatnenú vtedy, ak ňou sťažovatelia namietali porušenie svojich základných práv alebo slobôd právoplatnými rozhodnutiami orgánu štátnej správy alebo územnej samosprávy, ale nie ich úradným postupom.

Stanovisko ministerstva zdravotníctva sp. zn. SFa - 242/2001 zo dňa 13. februára 2001 nemožno považovať za právoplatné rozhodnutie orgánu štátnej správy. Ide len o usmernenie, ktoré uvádza predpoklady na vydanie navrhovateľom požadovaného povolenia.

Vyžiadanie podkladov od občana orgánom verejnej moci slúžiacich na rozhodnutie vo veci samej nie je právoplatné rozhodnutie, aké má na mysli čl. 127 ústavy. Orgán verejnej moci je oprávnený takéto podklady žiadať, ak sú potrebné na rozhodnutie vo veci samej, bez toho, že by ich predloženie zaručovalo úspech v konaní o priznaní alebo nepriznaní licencie. Takýto postup nie je v príčinnej súvislosti s porušením práv garantovaných v čl. 35 ods. 1 ústavy.

Navrhovateľ teda nesplnil podmienku požadovanú ustanovením § 50 druhej vety zákona o ústavnom súde.

Navrhovateľ tiež nepredložil splnomocnenie na zastupovanie advokátom alebo komerčným právnikom ani nesplnil podmienku stanovenú v ustanovení § 20 zákona o ústavnom súde, a to napriek upozorneniu, že nesplnenie tejto náležitosti môže byť dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže navrhovateľ nedoplnil podanie v požadovanom smere, ústavný súd jeho podnet podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o d m i e t o l .